

Seat No. : _____

FA-125

February-2025

B.A., Sem.-I

DSC-C-POL-111 (Major) : Political Science (Introduction to Political Science – I)

Time : 2:00 Hours]

[Max. Marks : 50

1. (a) રાજ્યશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા આપી, તેના કાર્યક્ષેત્રની ચર્ચા કરો. 10
અથવા
1. (b) રાજ્યશાસ્ત્ર અને ઇતિહાસ સાથેનો સંબંધ સમજાવો. 10
2. (a) રાજ્ય અને રાષ્ટ્ર વચ્ચેના સંબંધો સમજાવો. 10
અથવા
2. (b) રાજ્ય એટલે શું ? તેના લક્ષણો સમજાવો. 10
3. (a) સામાજિક કરારના સિદ્ધાંતની વિગતે ચર્ચા કરો. 10
અથવા
3. (b) ઉત્ક્રાંતિનો સિદ્ધાંત વિગતે સમજાવો. 10
4. (a) સાર્વભૌમત્વનો અર્થ આપી તેના પ્રકારો જણાવો. 10
અથવા
4. (b) ઓસ્ટ્રિનનો સાર્વભૌમત્વનો સિદ્ધાંત વિગતે સમજાવો. 10
5. બારમાંથી કોઈપણ દસ લખો : (સાચા કે ખોટા) 10
 - (1) રાજ્યશાસ્ત્ર એ સરકારો, જાહેર નીતિઓ અને રાજકીય વર્તનનો અભ્યાસ છે.
 - (2) રાજ્યશાસ્ત્ર એ એક સંપૂર્ણ સૈદ્ધાંતિક વિદ્યાશાખા છે, જેમાં કોઈ વ્યાવહારિક ઉપયોગ નથી.
 - (3) લોકશાહી એ સરકારનું એક સ્વરૂપ છે જ્યાં સત્તા એક વ્યક્તિ પાસે હોય છે.
 - (4) સામાજિક કરાર સિદ્ધાંત સૂચવે છે કે રાજ્ય વ્યક્તિઓ વચ્ચે સ્વૈચ્છિક કરારમાંથી ઉદ્ભવ્યું છે.

- (5) “સાર્વભૌમત્વ” શબ્દ, પ્રદેશમાં રાજ્યની સર્વોચ્ચ સત્તાનો સંદર્ભ આપે છે.
 - (6) રાજ્યશાસ્ત્ર માત્ર રાજકીય સંસ્થાઓના અભ્યાસ સાથે સંબંધિત છે.
 - (7) આંતરરાષ્ટ્રીય સંબંધો એ રાજ્યશાસ્ત્રનું પેટાક્ષેત્ર છે જે દેશો વચ્ચેની ક્રિયા પ્રતિક્રિયાઓની તપાસ કરે છે.
 - (8) એરિસ્ટોટલને “રાજ્યશાસ્ત્રના પિતા” ગણવામાં આવે છે.
 - (9) રાજ્યશાસ્ત્રમાં “રાજ્ય” શબ્દ માત્ર દેશની ભૌગોલિક સીમાઓનો સંદર્ભ આપે છે.
 - (10) રાજકીય પક્ષો જાહેર નીતિ ઘડવામાં કોઈ ભૂમિકા ભજવતા નથી.
 - (11) રાજ્યના સાર્વભૌમત્વનો અર્થ છે કે તેની પ્રાદેશિક સીમાઓમાં તેની પાસે અંતિમ સત્તા છે.
 - (12) સરકારો અસ્થાયી છે, જ્યારે રાજ્યો કાયમી સંસ્થાઓ છે.
-

Seat No. : _____

FA-125

February-2025

B.A., Sem.-I

DSC-C-POL-111 (Major) : Political Science (Introduction to Political Science – I)

Time : 2:00 Hours]

[Max. Marks : 50

1. (a) Define Political Science and discuss its scope. 10

OR

1. (b) Explain the relationship between Political Science and History. 10

2. (a) Explain the relationship between State and Nation. 10

OR

2. (b) What is State ? Explain its characteristics. 10

3. (a) Discuss in detail the theory of Social Contract. 10

OR

3. (b) Explain the theory of Evolution in detail. 10

4. (a) Give the meaning of Sovereignty and explain its types. 10

OR

4. (b) Explain Austin's theory of Sovereignty in detail. 10

5. Attempt any **ten** out of **twelve** : (True or False) 10

(1) Political Science is the study of governments, public policies and political behaviour.

(2) Political Science is a purely theoretical discipline with no practical applications.

(3) A Democracy is a form of government where power is held by a single individual.

(4) The social contract theory suggests that the state arose from a voluntary agreement among individuals.

- (5) The term “Sovereignty” refers to the supreme authority of a state within its territory.
 - (6) Political Science is concerned only with the study of political institutions.
 - (7) International relations is a subfield of Political Science that examines interactions between countries.
 - (8) Aristotle is considered as the “Father of Political Science”.
 - (9) The term “State” in Political Science refers only to the geographical boundaries of a country.
 - (10) Political parties play no role in shaping public policy.
 - (11) A State’s Sovereignty means it has ultimate authority within its territorial boundaries.
 - (12) Governments are temporary, whereas states are permanent entities.
-